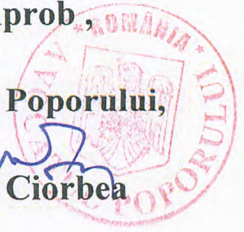

Aprob,

/ Avocatul Poporului,

Victor Ciörbea

RAPORT

**privind vizita desfășurată în data de 15.09.2015, la Casele de tip familial
"Sf. Mihail", Caracal, județul Olt**

Sumar:

**Vizita inopinată având ca obiect sesizare din oficiu privind contenționarea unui tinere
cu nevoi speciale din Casele de tip familial "Sf. Mihail", Caracal, județul Olt**

Prezentul raport este structurat pe trei capitole, după cum urmează:

- 1. Cadrul general și organizarea vizitei**
- 2. Constatările rezultate din vizita efectuată**
- 3. Concluzii și recomandări**

1. Cadrul general și organizarea vizitei

În temeiul art.14 și art. 29⁷, alin. (3) din Legea nr. 35/1997 privind organizarea și funcționarea instituției Avocatul Poporului, republicată, cu modificările și completările ulterioare, instituția Avocatul Poporului s-a sesizat din oficiu în legătură cu situația prezentată în mass-media referitoare la o tânără cu nevoi speciale din Casele de tip familial "Sf. Mihail", Caracal, care a fost conțenționată de personalul unității.

În vederea verificării aspectelor ce au făcut obiectul sesizării din oficiu a instituției Avocatul Poporului, în data de 15.09.2015, a fost efectuată o vizită la Casele de tip familial "Sf. Mihail", din orașul Caracal, care a avut ca obiective posibile tratamente inumane sau degradante aplicate copiilor și tinerilor, precum și verificarea condițiilor de cazare.

La efectuarea vizitei au participat reprezentantul instituției Avocatul Poporului, domnul _____, consilier în cadrul Centrului Zonal Craiova, medicul desemnat de Colegiul Medicilor din România, doamna dr. _____ și un reprezentant al Organizației Pro Democrația, Caracal, domnul _____

2. Constatările rezultate din vizita efectuată

Casa de tip familial "Sf. Mihail"- Caracal, aflată pe strada Anton Pann, nr.10, a fost înființată prin Hotărârea D.G.A.S.P.C Olt, nr. 28/30.03.2006, fiind una dintre cele cinci case înființate în Caracal în baza acestei hotărâri.

Plasamentul în cadrul *Casei de tip familial "Sf. Mihail"- Caracal* se realiza în baza hotărârilor privind măsurile de plasament dispuse în condițiile legii, de Comisia pentru Protecția Copilului sau instanța judecătorească, sau prin dispozițiile de plasament în regim de urgență, emise de directorul general al D.G.A.S.P.C și menținute de către instanța judecătorească, respectiv a ordonanței președințiale de plasare a copilului în regim de urgență.

La data efectuării vizitei, în casă erau cazați șapte copii cu vârste cuprinse între 13 și 18 ani, fiind prezenți șase dintre ei. Tânăra a cărei situație făcea obiectul sesizării din oficiu,

era internată în Spitalul de Psihiatrie Schitu Greci, județul Olt, conform biletului de trimitere nr.6209974/07.09.2015, eliberat de medicul psihiatru.

Referitor la personalul centrului, în schema de personal a casei figurau nouă angajați: doi asistenți medicali, trei educatoare, doi instructori, două infirmiere. **Angajații erau cei care se ocupau de toate problemele din casă, inclusiv de prepararea mâncării, întrucât nu era angajată o persoană calificată în acest sens.**

Programul personalului era stabilit în trei schimburi de lucru, de la data de 1 septembrie 2015 fiind alocați câte doi angajați în fiecare schimb. Până la data vizitei, fusese un singur angajat pe schimb, numărul suplimentându-se prin redistribuirea persoanelor angajate de la una dintre casele de tip familial desființate.

Referitor la vizitarea spațiilor de care dispune centrul, s-a constatat că acesta avea în dotare trei dormitoare, o sufragerie, o bucătărie, două băi, trei holuri, terasă acoperită și curte.

Copiii erau repartizați câte doi în cameră. Camerele erau dotate cu pat individual pentru fiecare copil, dulapuri pentru haine, șifoniere pentru lenjerie, corpuri suspendate pentru jucării, mochete noi, corpuri de iluminat, uși și geamuri din lemn prevăzute cu gratii, pardoseală placată cu parchet laminat. Paturile erau dotate cu cazarmament complet și în stare bună : saltele, lenjerie, pernă, pilotă.

Copiii mâncau în bucătărie, iar din discuția purtată cu un copil din centru a rezultat că mâncarea era bună. Am degustat mâncarea ce urma a fi servită (ciorbă de roșii cu paste făinoase și cartofi natur cu ficăței de pasăre), constatând că aceasta corespundea din punct de vedere al gustului, aspectului, mirosului și consistenței.

Într-un hol, la ieșirea din bucătărie, era o combină frigorifică de capacitate mare, în care erau depozitate alimentele și se păstrau probele din mâncarea preparată, iar în congelator era depozitată carnea care urma să fie preparată, pentru maxim două săptămâni, conform celor susținute de șefa centrului. Bucătăria era utilată cu toate dotările necesare.

La intrarea în bucătărie, era un registru unde se consemna meniul zilnic, care se servea copiilor, precum și gustările care se distribuiau de două ori pe zi.

Toate încăperile casei erau bine întreținute și curate, iluminate corespunzător, atât natural cât și artificial.

Casa era dotată cu centrală termică proprie (cu detector de gaze), asigurând apă caldă în permanență, iar grupurile sanitare erau curate și cu toate dotările necesare.

Centrul avea o terasă acoperită, unde era amenajat un loc de joacă special pentru copii, care putea fi utilizat în cazul condițiilor meteo nefavorabile, pentru activitățile educative și recreative.

Calea de acces, de la intrare în curte spre casă era betonată și curtea era bine întreținută.

Asistența medicală

Copiilor cazați în casă le era acordată îngrijirea medicală de către doi medici cu specializarea medicină de familie, care colaborau cu medici specialiști, pentru asigurarea asistenței medicale de specialitate (psihiatrie, neuropsihiatrie). Suportul de consiliere psihologică era asigurat de un psiholog, angajat pentru cele cinci case. **Nu exista un medic angajat al centrului.**

Fiecare copil avea întocmită fișă medicală individualizată, cu recomandările specifice.

Medicamentele erau depozitate într-un dulap închis și erau administrate de personalul unității, conform schemei de tratament stabilită de medicul specialist.

Vinerea, între orele 9³⁰-11³⁰, patru dintre copii erau transportați pentru terapie și logopedie la Centrul de Recuperare pentru Copiii cu Dizabilități (C.R.C.D.) Caracal, cu un microbuz al D.G.A.S.P.C. Olt.

La data efectuării vizitei, în căsuță se aflau șase copii dintre cei șapte repartizați la acest centru, având grad de handicap sever și asociat, dependenți de îngrijire permanentă. Cinci dintre ei se aflau în sufragerie la televizor, iar o tânără cu vârsta de 17 ani era în dormitor, întrucât avea un handicap grav.

Tânăra a cărei situație a făcut obiectul sesizării din oficiu și vizitei, era internată din data de 10 septembrie 2015 în Spitalul de Psihiatrie Schitu Greci, județul Olt, la recomandarea medicului psihiatru. A fost externată la data de 24 septembrie 2015, cu diagnosticul de: *întârziere mentală gravă, Autism atipic, Tulburare gravă de comportament (Autoagresivitate), IQ sub 35*.

Tânăra fusese plasată în casa de tip familial din anul 2011, ca urmare a unei dispoziții de plasament în regim de urgență. Anterior acestei date, beneficiara a parcurs următoarele etape :

În anul 1999, a fost încredințată de mamă la D.G.P.D.C. Olt, fiind repartizată în Centrul de Plasament "Prichindel", Slatina. În anul 2000, a fost transferată la Centrul de Plasament "Sf. Ioachim și Ana", Slatina, fiind încadrată în grad de handicap accentuat. În anul 2005, s-a instituit plasament la asistentul maternal profesionist, iar în anul 2010, ca urmare a tulburărilor de comportament și autoagresivității accentuate, fata a fost internată la Spitalul județean Slatina, unde i s-a administrat tratament de specialitate. În anul 2011, instanța a dispus măsura plasamentului la Casele de tip familial "Sf. Mihail", Caracal și încetarea plasamentului la asistentul maternal.

Referitor la cazul de conțenționare, prezentat în mass-media și care a făcut obiectul vizitei, șefa Centrului a declarat că, informațiile apărute nu erau adevărate. A recunoscut că, **pentru a controla comportamentul de autoagresivitate al fetei, personalul unității a utilizat „un artificiu vestimentar”, confecționat dintr-o pânză.**

A mai declarat că a recurs la imobilizarea acesteia, **întrucât personalul era insuficient și trebuia să acorde asistență și celorlalți copii cu probleme** și că se aplica măsura conțenționării pentru un interval de timp de maxim 30-40 minute; a prezentat în fața echipei de vizită "cămașa" cu care era imobilizată tânăra. Aceasta fusese confecționată de personalul unității, din proprie inițiativă, dintr-un material textil, moale, cu mânecile mult mai lungi decât normal, pentru a putea fi legate în perioadele de autoagresiune.

Totodată, Șefa Centrului a precizat faptul că, **tânăra conțenționată necesita internarea într-un centru de specialitate unde putea beneficia de supraveghere și tratament de specialitate (medic psihiatru), în permanență.**

În urma verificării documentelor puse la dispoziție, s-a constatat **că nu era întocmit un Registru al măsurilor de conțenționare.**

Casa de tip familial nu avea în dotare mijloace de conțenționare omologate și nici recomandarea explicită și nominală a medicului specialist în vederea aplicării măsurii de conțenționare, potrivit responsabilei Centrului.

Mențiune: la data efectuării vizitei, era în desfășurare, în urma autosesizării și o anchetă a Inspectoratului de Poliție Județean Olt.

Conform referatului întocmit de medicul desemnat de Colegiul Medicilor din România, care a participat la această vizită, era necesară întocmirea registrului de contenționare și achiziționarea mijloacelor specifice și omologate de contenționare.

Conform referatului întocmit de reprezentatul organizației Pro Democrația, Caracal, „lipsa registrului de contenționare era neglijența Caselor de tip familial ”Sf. Mihail”, dar și efectul unei verificări superficiale de către D.G.A.S.P.C. Olt”.

3. Concluzii

Condițiile de cazare în casa de tip familial, corespundeau în mare parte nevoilor beneficiarilor. Toate spațiile casei erau bine întreținute și curate.

Starea de igienă a copiilor era bună, purtau haine și încălțăminte curate și în stare bună, fiind asigurate condițiile igienico-sanitare. S-a verificat și situația unei fete aflate în casă, imobilizată la pat, constatându-se că era bine îngrijită, avea tegumente curate, fără escare sau alte leziuni de decubit.

În ceea ce privește cazul de contenționare, la care s-a făcut referire în mass-media, s-a dovedit că tânăra a fost contenționată de mai multe ori de către personalul angajat, cu mijloace de contenționare neomologate și fără recomandarea explicită și nominală a medicului specialist.

Nu exista un Registru privind măsurile de contenționare sau alte măsuri restrictive întocmit conform *Standardelor minime obligatorii privind serviciile pentru protecția copilului de tip rezidențial pentru copiii cu dizabilități* aprobate prin Ordinul nr. 27 din 10 martie 2004. De asemenea, nu era consemnată în fișa beneficiarei nici o dispoziție scrisă a medicului specialist, în acest sens.

S-au constatat unele deficiențe privind păstrarea documentelor oficiale (ex. registrul de evidență a sesizărilor și reclamațiilor nu avea ștampila D.G.A.S.P.C. Olt; lipseau câteva pagini de la sfârșitul registrului de vizită, care fuseseră rupte).

Având în vedere aspectele constatate în temeiul art.29¹¹, alin. (1) din Legea nr.35/1997 privind organizarea și funcționarea instituției Avocatul Poporului, republicată, cu modificările și completările ulterioare, **Avocatul Poporului**

RECOMANDĂ

conducerii Casei de tip familial "Sf. Mihail" să dispună măsuri de prevenire și protecție a minorilor și tinerilor împotriva torturii și tratamentelor inumane și degradante prin :

1. reevaluarea și asigurarea pregătirii personalului care deservește Casele de tip familial "Sf. Mihail", din orașul Caracal;
2. asigurarea unor controale periodice riguroase din partea D.G.A.S.P.C. Olt;
3. suplimentarea personalului angajat, potrivit necesităților beneficiarilor;
4. întocmirea Registrului măsurilor de conținere și aplicarea măsurilor restrictive, în baza dispoziției scrise a medicului specialist, precizându-se data, ora și durata măsurii aplicate, detalii referitoare la măsura aplicată, manifestarea care a condus la aplicarea acesteia, astfel încât acestea să nu fie aplicate ca măsură de supraveghere în cazul insuficienței personalului;
5. procurarea și repartizarea de către D.G.A.S.P.C Olt a mijloacelor de conținere legale, omologate, având în vedere că potrivit responsabilei Centrului acestea nu erau omologate ;
6. colaborarea cu un medic specialist psihiatru care să asigure asistență pentru beneficiarii cu afecțiuni neuropsihice, cazați în cele cinci Case de tip familial "Sf. Mihail";
7. încadrarea unei persoane care să aibă pregătirea necesară pentru prepararea hranei beneficiarilor, conform baremurilor legale și cu respectarea regimului alimentar, conform necesităților.
8. reevaluarea medicală a tuturor beneficiarilor căsuței de tip familial.

Mențiune: referitor la situația tinerei, instituția Avocatul Poporului a sesizat Inspectoratul de Poliție Județean Olt, având în vedere că la data efectuării vizitei, se desfășura deja o anchetă în urma autosesizării Inspectoratului de Poliție Județean Olt.